37 049 **Wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs in verband met het stellen van vereisten aan de benoeming of tewerkstelling van mbo-docenten die onderwijs verzorgen in de Nederlandse taal, rekenen of burgerschap (vereisten mbo-docenten basisvaardigheden)**

Nr. 5 **Verslag**
Vastgesteld 27 november 2026

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen. Onder het voorbehoud dat de hierin gestelde vragen en gemaakte opmerkingen voldoende zullen zijn beantwoord, acht de commissie de openbare behandeling van het voorstel van wet genoegzaam voorbereid.

INHOUDSOPGAVE

I. ALGEMEEN DEEL p. 3
1. Hoofdlijnen van het wetsvoorstel p. 5
- Aanleiding p. 6
- Probleembeschrijving p. 7
  - Beheersing van basisvaardigheden in het algemeen p. 7
  - Beheersing van basisvaardigheden door mbo-studenten p. 8
  - Docenten basisvaardigheden p. 8
  - Huidig beleid docenten basisvaardigheden p. 8
  - Conclusie: het huidige beleid docenten basisvaardigheden volstaat niet p. 8
- Mix van maatregelen p. 9
  - Versterken van de kwaliteit van onderwijs en examinering p. 9
- Doel en inhoud van het wetsvoorstel p. 9
  - Aanvullende opleidingstrajecten Nederlandse taal, rekenen of burgerschap p. 9
    - Doelgroep docenten p. 10
  - Benoembaarheid nieuw instromende docenten die onderwijs verzorgen in Nederlandse taal, rekenen of burgerschap p. 11
  - Benoembaarheid huidige docenten die onderwijs (willen) verzorgen in Nederlandse taal, rekenen of burgerschap p. 11
  - Overwogen beleidsopties p. 11
2. Verhouding tot hoger en ander recht p. 11
- Europese regelgeving over gereglementeerde beroepen p. 11
- Verhouding tot andere wet- en regelgeving p. 12
  - Arbeidsrecht en medezeggenschap p. 12
3. Gevolgen p. 12
- Docenten p. 12
- Mbo-instellingen p. 13
- Aanbieders opleidingstrajecten p. 13
4. Toezicht en handhaving p. 13
- Op de kwaliteit van docenten basisvaardigheden p. 14

- Op de kwaliteit van het aanvullend opleidingstraject p. 14

5. Financiële gevolgen p. 14
   - Financiële gevolgen voor mbo-instellingen p. 14
   - Regeldruk p. 15
6. Caribisch Nederland p. 15
7. Uitvoering, advies en consultatie p. 15
   - Advies Autoriteit Persoonsgegevens p. 16
8. Inwerkingtreding, overgangsrecht en evaluatie p. 16
   - Inwerkingtreding p. 16
   - Overgangsrecht p. 16
   - Evaluatie p. 16

II. ARTIKELSGEWIJS DEEL p. 17

Artikel I (Wet educatie en beroepsonderwijs) p. 17

I. ALGEMEEN DEEL

De leden van de D66-fractie vinden het van het allergrootste belang dat we de basisvaardigheden lezen, schrijven, rekenen, digitale vaardigheden en burgerschapsonderwijs verbeteren om jongeren de allerbeste kansen te bieden voor hun eigen toekomst en voor die van Nederland. Met goede basisvaardigheden zorgen we ervoor dat jongeren straks grip en controle over hun eigen leven krijgen en houden, en niet afhankelijk worden van anderen voor informatie en het maken van keuzes. Dat gunnen deze leden elke jongere, welke opleiding of studie zij ook volgen. Mede daarom staan zij positief tegenover dit wetsvoorstel om te zorgen dat we de kwaliteit van het onderwijs op het mbo[1] verder verbeteren en docenten mogelijkheden en duidelijke kaders bieden voor professionalisering.

De leden van de D66-fractie halen de resultaten uit een onderzoek van JOBmbo in 2022 onder mbo-studenten aan.[2] Daaruit kwam naar voren dat ruim een derde van de studenten vond dat hun burgerschapsonderwijs (heel) slecht aansluit op hun leven als mbo-student en 40 procent vond de aansluiting op de eigen studierichting (heel) slecht. Dat onderstreept wat deze leden betreft de noodzaak van dit wetsvoorstel. Het is belangrijk dat de basisvaardigheden aansluiten bij de leefwereld van de mbo-studenten en dat de docenten weten hoe ze dit kunnen doen.

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de wijziging van de wetgeving teneinde vereisten te kunnen stellen aan docenten die op het mbo basisvaardigheden onderwijzen. Deze leden hebben hierover nog enkele vragen.

De leden van de PRO-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het onderhavige wetsvoorstel waarin voorstellen worden gedaan om de kwaliteit van het onderwijs in Nederlands, rekenen en burgerschap in het mbo te verbeteren door aanvullende bekwaamheidseisen te stellen aan mbo-docenten. Deze leden hechten eraan hun grote waardering uit te spreken voor de gedreven, enthousiasmerende en professionele inzet van de vele mbo-docenten.

Tegelijkertijd zien de leden van de PRO-fractie ook de dalende trends in de beheersing van de basisvaardigheden Nederlandse taal, rekenen en burgerschap. Mbo-studenten moeten niet alleen een vak beheersen, maar ook de genoemde basisvaardigheden om hun leven te helpen vormgeven.

De leden van de PRO-fractie onderschrijven het streven naar kwalitatief hoogwaardig mbo-onderwijs van harte, maar hebben zorgen over het ook door de Raad van State gesignaleerde spanningsveld tussen het verbeteren van de onderwijskwaliteit door de bekwaamheidseisen aan te scherpen en het bestaande lerarentekort. Deze leden hebben met name daarover de nodige vragen.

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de memorie van toelichting. Voor deze leden staat voorop dat studenten in het mbo goed Nederlands leren lezen en schrijven en kunnen rekenen. Deze leden willen van de regering weten wat de voorgestelde verplichtingen studenten concreet gaat opleveren.

---

[1] mbo: middelbaar beroepsonderwijs

[2] JOBmbo, mbo-studenten geven hun burgerschapsonderwijs een 5.8 (https://jobmbo.nl/persbericht-mbo-studenten-geven-hun-burgerschapsonderwijs-een-5-8/)

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de Wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs in verband met het stellen van vereisten aan de benoeming of tewerkstelling van mbo-docenten die onderwijs verzorgen in de Nederlandse taal, rekenen of burgerschap (vereisten mbo-docenten basisvaardigheden).

De leden van de CDA-fractie vinden het positief dat de regering verschillende stappen onderneemt om de basisvaardigheden te versterken en hiermee de kwaliteit van het onderwijs probeert te verhogen. Het is immers niet alleen belangrijk voor de kwaliteit van het onderwijs, maar ook bepalend voor de mate waarin mensen mee kunnen doen in de samenleving. We hebben basisvaardigheden nodig op ons werk of als er een brief op de mat valt. De regering stelt dat in een snel veranderende samenleving de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap essentieel zijn voor mbo-studenten. Kan de regering specifiek toelichten hoe burgerschapsonderwijs mbo-studenten hierop voorbereidt? Het is bekend dat scholen het lastig vinden om het burgerschapsonderwijs concreet in te vullen. Welke maatregelen kan de regering nemen om mbo-scholen hierbij te ondersteunen?

Kan de regering aangeven hoe het wetsvoorstel Toekomstbestendige financiering mbo zich verhoudt tot de onderhavige wet, zo vragen de leden van de CDA-fractie.

De leden van de JA21-fractie hebben met zeer veel belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel. De afgelopen jaren was het beleid voor docenten basisvaardigheden gericht op de eigen verantwoordelijkheid van de mbo-instellingen. Ten onrechte werd gedacht dat het bevoegd gezag van mbo-instellingen zou ingrijpen wanneer de kwaliteit van de docenten en het onderwijs daartoe aanleiding gaf. Het is dus van groot belang meer eisen te stellen aan docenten in het mbo. De gevolgen hiervan voor het lerarentekort zullen naar het oordeel van deze leden beperkt zijn. Zij onderschrijven daarom volledig de doelstelling van het wetsvoorstel, maar hebben nog enkele vragen.

De vakinhoudelijke achtergrond van een aanzienlijk aantal mbo-docenten die lesgeven in de basisvaardigheden Nederlands, rekenen en burgerschap laat te wensen over. Tussen de 35 en 47 procent van de docenten Nederlands, rekenen en burgerschap op het mbo heeft geen eerste- of tweedegraads lerarenopleiding afgerond.[3] Deze docenten, vaak zij-instromers afkomstig uit het bedrijfsleven of bijvoorbeeld de zorg, hebben een PDG[4] behaald. Het PDG-traject biedt algemene pedagogisch-didactische scholing, maar geen vakspecifieke didactiek voor Nederlands, rekenen en burgerschap.

De leden van de JA21-fractie constateren dat er geen volledig landelijk beeld bestaat van het aantal mbo-docenten dat niet beschikt over een passende opleidingsachtergrond. Kan de regering aangeven waarom precies het zicht op de kwalificaties van docenten die verantwoordelijk zijn voor het onderwijs aan mbo-studenten tekortschiet? En waarom is er niet voor gekozen om voorafgaand aan de invoering van deze wet een landelijke nulmeting uit te voeren? Hoe kan de regering zonder nulmeting vaststellen hoeveel docenten aanvullende scholing nodig hebben en of het wetsvoorstel daadwerkelijk tot verbetering leidt?

De leden van de BBB-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel inzake de vereisten voor mbo-docenten die onderwijs verzorgen in de Nederlandse taal, rekenen of burgerschap. Deze leden onderschrijven het belang van sterke basisvaardigheden en goed toegeruste docenten. Zij hebben hierover nog de volgende vragen.

---

[3] Kamerstuk 31 524, nr. 565, bijlage 2023D29755

[4] PDG: Pedagogisch Didactisch Getuigschrift

De leden van de BBB-fractie constateren dat er reeds tekorten bestaan aan docenten Nederlands en rekenen in het mbo. Kan de regering concreet toelichten hoeveel huidige docenten als gevolg van de voorgestelde eisen aanvullende scholing moeten volgen? Kan de regering daarnaast aangeven hoeveel docenten naar verwachting niet of niet direct aan deze eisen kunnen voldoen en welk effect dit kan hebben op de bestaande docententekorten?

De leden van de BBB-fractie constateren dat de regering niet exact in beeld heeft hoeveel huidige mbo-docenten moeten worden bijgeschoold. Waarom acht de regering het verantwoord om nieuwe wettelijke bekwaamheidseisen in te voeren zonder vooraf precies vast te stellen hoeveel docenten hierdoor worden geraakt? Is de regering bereid dit alsnog in kaart te brengen voordat de nieuwe eisen volledig van kracht worden?

De leden van de BBB-fractie lezen dat de kosten voor het bijscholen van het huidige personeel aanzienlijk kunnen zijn. Kan de regering garanderen dat mbo-instellingen hierdoor geen geld en personeelscapaciteit hoeven weg te halen bij het primaire onderwijsproces? Hoe wordt daarnaast voorkomen dat docenten door de aanvullende scholing minder uren beschikbaar zijn voor studenten?

De leden van de BBB-fractie vinden het van groot belang dat ervaren vakmensen en zij-instromers vanuit de beroepspraktijk hun weg naar het mbo blijven vinden. Kan de regering toelichten hoe wordt voorkomen dat aanvullende opleidings- en bekwaamheidseisen juist voor deze groep een extra drempel vormen? Op welke wijze wordt bij de uitvoering rekening gehouden met aantoonbare kennis en jarenlange ervaring uit de beroepspraktijk?

De leden van de BBB-fractie vragen aandacht voor regionale verschillen. Heeft de regering onderzocht of mbo-instellingen buiten de grote stedelijke gebieden meer moeite kunnen krijgen om docenten Nederlands, rekenen en burgerschap te vinden die aan de nieuwe eisen voldoen? Zo ja, wat zijn hiervan de resultaten? Zo nee, waarom is dit niet onderzocht en is de regering bereid de gevolgen van deze wet voor regionale mbo-instellingen afzonderlijk te monitoren?

De leden van de SGP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel. Deze leden constateren dat de bedoeling van het voorstel raakt aan een centrale verantwoordelijkheid van de overheid, namelijk het waarborgen van de bekwaamheid. Zij hebben de nodige vragen, onder andere over de reikwijdte van de basisvaardigheden.

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van onderhavig wetsvoorstel en hebben een aantal vragen.

1. Hoofdlijnen van het wetsvoorstel

In de huidige situatie beoordeelt de mbo-instelling grotendeels zelf de geschiktheid van een PDG-docent en zijn er geen vergelijkbare afzonderlijke wettelijke benoemingseisen voor de drie basisvaardigheden. In de nieuwe situatie gelden voor Nederlands, rekenen en burgerschap aanvullende vakspecifieke eisen en moeten docenten met een PDG een aanvullend scholingstraject volgen van 30 ECTS (1 ECTS = 28 uur studiebelasting), en er komen benoemingsvereisten voor deze vakken, waarop toezicht mogelijk is.

De leden van de JA21-fractie merken op dat 30 ECTS overeenkomt met 840 uur studiebelasting, terwijl een volledige tweedegraads lerarenopleiding doorgaans 240 ECTS omvat. Kan de regering nader onderbouwen waarom een aanvullend traject van maximaal 30 ECTS voldoende wordt geacht om de noodzakelijke vakinhoudelijke en vakdidactische bekwaamheid te waarborgen? In hoeverre is het niveau van de vakinhoudelijke en

vakdidactische bekwaamheid van docenten die dit aanvullende traject afronden vergelijkbaar met dat van docenten die een volledige, aanverwante lerarenopleiding hebben voltooid? Is deze vergelijkbaarheid onderzocht en, zo ja, wat zijn daarvan de uitkomsten? Hoe wordt bovendien gewaarborgd dat docenten die op basis van eerder verworven competenties een verkort traject volgen, daadwerkelijk over de vereiste vakinhoudelijke en vakdidactische kennis beschikken?

Waarom geldt er een termijn van zes jaar voor docenten om het scholingstraject van 30 ECTS af te ronden? Docenten geven zo nog lang les zonder dat zij aan de nieuwe eisen voldoen.

De leden van de JA21-fractie vragen zich af waarom de regering ervoor heeft gekozen deze aanvullende eisen uitsluitend te laten gelden voor de basisvaardigheden Nederlands, rekenen en burgerschap en niet voor andere vakken en beroepsgerichte onderdelen binnen het mbo. Acht de regering de huidige systematiek, waarbij mbo-instellingen in belangrijke mate zelf de vakinhoudelijke geschiktheid van docenten beoordelen, voor deze andere onderwijsonderdelen voldoende? Zo ja, waarop baseert de regering dat oordeel?

Kan de regering aangeven of er onderzoek is gedaan naar de mate waarin docenten in andere vakken over een passende vakinhoudelijke en vakdidactische achtergrond beschikken? En ziet de regering aanleiding om de aanvullende bekwaamheidseisen in de toekomst ook voor andere vakken, zoals bijvoorbeeld economie, Engels en Duits, waar immers ook lerarenopleidingen voor bestaan, te laten gelden?

In de nieuwe situatie is het nog steeds mogelijk dat bijvoorbeeld een docent elektrotechniek met een PDG gekregen op grond van diens ervaring als elektricien ook een paar uur economie, Engels of zelfs lessen bij bijvoorbeeld de opleiding optiek of apotheekassistenten verzorgt. Meent de regering dat deze situaties ongewenst zijn en, zo ja, wat wil zij daartegen doen?

Aanleiding

De leden van de VVD-fractie vinden een goede beheersing van de Nederlandse taal, goed kunnen rekenen en kennis van de fundamenten van onze vrije samenleving essentieel voor de ontwikkeling van studenten en, daaruit voortvloeiend, hun kansen op de arbeidsmarkt. Deze leden vinden het daarom belangrijk dat mbo-studenten les krijgen van docenten die over de juiste vakinhoudelijke en vakdidactische bekwaamheid beschikken. Zij zien dat met onderhavige wetswijziging gepoogd wordt dit aan te scherpen. Deze leden vragen de regering of zij inzicht heeft in waar de beheersing van basisvaardigheden door mbo-studenten het meeste achterblijft. Begint deze ontwikkeling niet al veel eerder dan op het mbo, zo vragen zij. Hoe wordt de bekwaamheid voor het verzorgen van basisvaardighedenonderwijs van andere docenten gewaarborgd, bijvoorbeeld in het funderend onderwijs?

Tegelijkertijd heeft het mbo een eigen karakter, waarin de verbinding met de beroepspraktijk centraal staat. De leden van de VVD-fractie vinden het belangrijk dat mbo-instellingen voldoende ruimte behouden om hun onderwijs hierop aan te laten sluiten. Kan de regering toelichten hoeveel docenten Nederlandse taal, rekenen en burgerschap nog niet aan de in de wetswijziging voorgestelde bekwaamheidseisen voldoen? Welke aanwijzingen heeft de regering dat juist bij de onderdelen waarop studenten achterblijven de didactische vaardigheden van docenten tekortschieten, zo vragen deze leden. Hoe groot is de scholingsopgave en verschilt deze tussen de drie vakgebieden?

In de memorie van toelichting wordt gesteld dat er signalen zijn dat de docenten die worden ingezet voor het onderwijs in basisvaardigheden niet altijd een geschikte achtergrond hebben en dat ze dit onderwijs in sommige gevallen als een taak erbij doen. De leden van de PRO-fractie zijn benieuwd om hoeveel mbo-docenten het precies gaat waarbij de achtergrond doorwerkt in de kwaliteit van het basisvaardighedenonderwijs. De achtergrond van een docent hoeft immers het onderwijsniveau niet qualitate qua negatief te beïnvloeden. Is daarnaast onderzocht waarom de in de afgelopen jaren genomen maatregelen onvoldoende verbetering hebben opgeleverd, wat ertoe noopt om wettelijke eisen te stellen? Is er een analyse gemaakt welke gevolgen te verwachten zijn voor de beschikbaarheid van docenten door het stellen van aangescherpte eisen? Hoe beoordeelt de regering het door de Raad van State gesignaleerde spanningsveld tussen de wens om de kwaliteitseisen aan te scherpen en de vrees dat daardoor het toch al niet onaanzienlijke lerarentekort zal groeien?

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat een relatief grote groep docenten slechts een klein aantal uur onderwijs verzorgt in de desbetreffende basisvaardigheid. Deze leden lezen elders in de memorie dat de regering het niet waarschijnlijk acht dat het bevoegd gezag ervoor kiest om alle docenten die voorafgaand aan onderhavig wetsvoorstel worden ingezet als docent basisvaardigheden, bij te scholen. Zij vragen of de regering dan ook verwacht dat het onderwijs in de basisvaardigheden bij een kleinere groep docenten komt te liggen, die dus relatief meer tijd besteden aan het verzorgen van onderwijs in basisvaardigheden. Zo ja, hoe taxeert de regering deze ontwikkeling?

Probleembeschrijving

Beheersing van basisvaardigheden in het algemeen

De leden van de SGP-fractie vragen hoe de regering in de afwegingen heeft betrokken dat een belangrijk deel van de zorgen die bestaan over de beheersing van de basisvaardigheden in het mbo ontstaat in het vmbo[5] en dat achterstanden in sommige gevallen niet meer volledig zijn in te halen. In hoeverre kan het mbo hiervoor verantwoordelijk worden gehouden, zeker gezien het feit dat de regering onderkent dat nog beperkt data beschikbaar zijn over de beheersing van basisvaardigheden in het mbo?

De leden van de SGP-fractie vragen waarom de regering in het wetsvoorstel niet alleen de basisvaardigheden rekenen en taal betrekt, maar ook burgerschap. Volgens deze leden zijn bij deze keuze in meerdere opzichten wezenlijke vragen te plaatsen. Allereerst zijn de mogelijke maatschappelijke gevolgen minder evident en pregnant bij burgerschap dan bij rekenen en taal, zoals reeds blijkt uit de genoemde voorbeelden van het maken van fouten met medicijnen en reparaties. Bovendien leent het karakter van burgerschap zich minder goed voor het objectief vaststellen van kennis en vaardigheden en hangt het meer samen met persoonlijke opvattingen. Ten derde is ten aanzien van burgerschap nog heel veel in ontwikkeling, waaronder een wetsvoorstel, zodat er minder duidelijkheid en bestendigheid is waar het onderwijs zich precies op moet richten. Deze leden vragen de regering om op deze drie aspecten in te gaan en toe te lichten waarom burgerschap toch in één adem wordt meegenomen.

[5] vmbo: voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs

Beheersing van basisvaardigheden door mbo-studenten
De leden van de PVV-fractie lezen in paragraaf 2.2.2 dat veel leerlingen in het vmbo aan het einde van het derde leerjaar het vereiste taal- en rekenniveau niet halen. Hoeveel studenten beginnen op het mbo met een taal- en rekenachterstand? Hoe verwacht de regering met dit wetsvoorstel de achterstanden weg te werken en waarop wordt deze verwachting gebaseerd?

Docenten basisvaardigheden
De leden van de VVD-fractie hechten zeer aan de manier waarop het mbo de praktijk en het onderwijs verbindt. Deze leden vragen de regering naar de precieze reikwijdte van onderhavige wetswijziging. Kan het bijvoorbeeld voorkomen dat wanneer een praktijkdocent zijn studenten met schaaltekeningen laat rekenen, dat onder het 'generieke' examenonderdeel rekenen valt? Zij vragen zich af of de betreffende docent dan onder de aanvullende eisen uit de wetgeving valt. Hoe krijgen opleidingen en instellingen duidelijkheid over die precieze reikwijdte, zo vragen zij.

De leden van de VVD-fractie vragen de regering voorts nader te preciseren wanneer een opleiding als aanverwant geldt, daar met name kennis over burgerschap uit verschillende vakgebieden kan voortvloeien.

De leden van de SGP-fractie vragen of de regering meer duiding kan geven van het aantal docenten dat niet voldoet aan de bekwaamheidseisen voor het docentschap in de basisvaardigheden. Welke lerarenopleiding beschouwt de regering daarbij voor de verschillende basisvaardigheden als toereikend voor het voldoen aan de bekwaamheidseisen?

Huidig beleid docenten basisvaardigheden
De leden van de PRO-fractie begrijpen uit de memorie van toelichting dat het mbo-instellingen helpt als de kwaliteitseisen voor basisvaardigheden verankerd worden in de wet. Kan er iets preciezer worden aangegeven waar precies de problemen schuilen, zo vragen deze leden. Zijn er bijvoorbeeld voldoende (financiële en praktische) mogelijkheden geboden om aan de gewenste kwaliteitsniveaus te voldoen? Met andere woorden, is het nodige gedaan om mbo-instellingen in staat te stellen om actief in te zetten op kwaliteitsverbetering? En zijn docenten adequaat gefaciliteerd om hun didactische vaardigheden te versterken?

De regering stelt dat de afgelopen jaren het beleid voor docenten basisvaardigheden gericht is op een eigen verantwoordelijkheid van de mbo-instellingen. Is bekend wat mbo-scholen hebben gedaan om docenten te scholen op de verschillende basisvaardigheden, zo vragen de leden van de CDA-fractie.

Huidig beleid docenten Nederlandse taal
Kan de regering toelichten waarom er de afgelopen jaren geen specifiek beleid is geweest ten aanzien van de professionalisering van docenten die onderwijs verzorgen in Nederlandse taal, zo vragen de leden van de CDA-fractie.

Conclusie: het huidige beleid docenten basisvaardigheden volstaat niet
De leden van de SGP-fractie vragen op welke concrete cijfers de regering zich baseert als zij schrijft dat relatief veel docenten rekenen en burgerschap verzorgen zonder toerusting en dat een relatief kleine groep zonder professionele achtergrond Nederlands verzorgt. Waarom is het niet mogelijk om ten aanzien van Nederlands specifieker toezicht uit te oefenen op het verbeteren van de scholing? Welke inspanningen zijn daarvoor verricht in de afgelopen jaren?

Mix van maatregelen

Versterken van de kwaliteit van onderwijs en examinering

De leden van de D66 fractie willen benadrukken dat basisvaardigheden, zoals onder andere lezen en burgerschap, meer zijn dan vakken op zichzelf. Lees- en burgerschapsvaardigheden in brede zin zijn van toepassing op allerlei verschillende vakken binnen het mbo. Daarom is het belangrijk dat ook docenten die andere vakken onderwijzen, de vaardigheden hebben om vragen hierover te beantwoorden en, waar toepasselijk, kunnen verweven in hun vakgebied. Deze leden willen graag weten van de regering of zij dit als zodanig eens is met de fractie en wat eraan gedaan wordt om dit te bevorderen.

Mbo-scholen kunnen Nederlands onder andere combineren met beroepsgerichte lessen. Hoe wil de regering stimuleren dat docenten die studenten een beroep leren, laten zien wat ze zelf lezen en daarover met studenten in gesprek gaan? Wil zij met mbo-scholen en lerarenopleidingen afspreken dat leesbevordering een vaste plek krijgt in de opleiding en nascholing van alle mbo-docenten? En wil zij de Kamer laten weten hoe zij volgt of die afspraken in de praktijk worden uitgevoerd?

Doel en inhoud van het wetsvoorstel

Aanvullende opleidingstrajecten Nederlandse taal, rekenen of burgerschap

De leden van de D66-fractie kennen vakgroepen binnen mbo-instellingen voor bijvoorbeeld de Nederlandse taal en rekenen waarin docenten onderling kennis en ervaringen uitwisselen en er scholingsroutes en leergangen ontwikkeld zijn. Hoe is bij dit wetsvoorstel rekening gehouden met het bestaan van deze goede initiatieven? Hoe zorgt de regering ervoor dat de waarde van deze groepen, de kennis en ervaring hiervan, ten goede komt van de doelen gesteld in dit wetsvoorstel? Wordt bij het bepalen van de te volgen vakken bij een aanvullend onderwijstraject door de WHW-instelling[6] rekening gehouden met genoemde scholingsroutes en leergangen die al gevolgd zijn?

De leden van de D66-fractie vinden het belangrijk dat de regering ervoor waakt dat de aparte scholingstrajecten verder los komen te staan van het beroepsgerichte deel van de opleiding. De basisvaardigheden moeten ondersteunend zijn aan de beroepscontext en de persoonlijke ontwikkeling van studenten. Het is belangrijk dat de basisvaardigheden aansluiten bij de leefwereld van de mbo-studenten en dat de docenten weten hoe ze dit kunnen doen. Op welke manier wordt er zorg voor gedragen dat de aanvullende opleidingstrajecten bij WHW-instellingen goed aansluiten op de praktijk van het mbo, de mbo-docenten en -studenten?

De leden van de VVD-fractie erkennen dat aanvullende scholing nodig kan zijn om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen. Wel vinden deze leden het belangrijk dat eerder opgedane kennis en ervaring worden erkend. De regering noemt de mogelijkheid om op basis van eerder verworven competenties vrijstelling te verlenen. Hoe wordt geborgd dat dit op een eenduidige manier gebeurt en docenten niet onnodig scholing hoeven te volgen in vaardigheden die zij al beheersen? Daarnaast vragen zij aandacht voor de instroom van vakmensen uit de beroepspraktijk. Juist hun actuele kennis en ervaring zijn van grote waarde voor het mbo. Deze leden vragen hoe de opleider vast kan en gaat stellen welke aanvullende scholing zo'n docent nodig heeft. Hoe voorkomt de regering dat de nieuwe eisen het moeilijker maken om deze professionals voor de klas te krijgen?

[6] WHW-instelling: hogescholen en universiteiten

De leden van de PVV-fractie lezen in paragraaf 2.4.1 dat voor de aanvullende opleidingstrajecten uniforme eisen worden vastgesteld. Welke kennis van de Nederlandse democratische rechtsstaat en de Grondwet moet een docent burgerschap aantoonbaar beheersen? Kan de regering de conceptregels voor de trajecten vóór de stemming over het wetsvoorstel aan de Kamer sturen? Hoe waarborgt de regering dat bij docenten persoonlijke politieke opvattingen geen rol spelen?

De regering kiest voor het uitgangspunt van maatwerk waardoor bij het vaststellen van de noodzaak tot scholing er alleen nog scholing wordt gevolgd in de onderdelen waarin degene die de opleiding gaat volgen nog niet bekwaam is. Dat vinden de leden van de CDA-fractie een verstandig uitgangspunt. Is bij de regering in beeld hoeveel mbo-docenten precies een hele opleiding moeten doen en bij welke docenten maatwerk voldoende is?

Hoe verhoudt het verzoek aan WHW-instellingen om op grond van dit wetsvoorstel opleidingstrajecten van 30 ECTS te ontwikkelen voor Nederlandse taal, rekenen en burgerschap in het mbo zich tot het feit dat dergelijke trajecten niet vallen onder de wettelijke, voor bekostiging in aanmerking komende taak van de lerarenopleidingen, zoals beschreven in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek? De leden van de CDA-fractie willen graag inzicht in wie deze opleiding gaat bekostigen. Deze leden vinden de eventuele komst van een AMvB[7] waarin dit geregeld kan worden een beetje vaag en willen hier graag duidelijkheid over bij de plenaire behandeling van het wetsvoorstel.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering welke uniforme eisen de regering wil stellen aan de aanvullende opleidingstrajecten. Waar moeten deze leden aan denken? Zij lezen in de memorie dat er reeds onderzoek is uitgevoerd naar waar deze opleidingstrajecten aan moeten doen voldoen.[8] Is de regering van plan om de eisen uit dit onderzoek over te nemen?

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat uiteindelijk de WHW-instelling het besluit neemt over het vaststellen van welke scholing nodig is, waarbij ook de (aspirant-)docent en de instelling waar de (aspirant-)docent werkzaam is bij worden betrokken. Deze leden vragen in hoeverre de WHW-instelling verplicht is om het besluit te onderbouwen. Ook vragen zij in hoeverre de regering verwacht dat er verschillen van inzicht kunnen ontstaan over de benodigde scholing tussen enerzijds de aspirant-docent en instelling waar hij of zij werkzaam is en anderzijds de WHW-instelling. Zo ja, welke werkwijze dient dan volgens de regering te worden gevolgd?

Doelgroep docenten

De leden van de D66-fractie willen graag weten of en hoe er aandacht is voor de verschillen tussen docenten en hun behoeften bij aanvullende opleidingstrajecten, zowel vanuit hun eigen ervaringen als de doelgroepen waarmee zij werken. Wordt er bijvoorbeeld gezorgd dat er voor docenten die lesgeven aan entreeklassen in opleidingstrajecten lessen worden aangeboden in vaardigheden die voor hen goed bruikbaar zijn? Hoe waakt de regering er met dit voorstel voor dat WHW-instellingen dit goed vormgeven? Welke invloed of stem hebben mbo-docenten zelf in hun aanvullende opleidingstraject? Welke lerarenopleidingen worden als aanverwant aangemerkt? Kan de regering een conceptlijst van aanverwante

[7] AMvB: Algemene Maatregel van Bestuur

[8] Memorie van toelichting, voetnoot 47

lerarenopleidingen per basisvaardigheid delen en daarbij aangeven welke afwegingen en criteria zij hanteert?

De leden van de SGP-fractie vragen of de regering een beeld kan schetsen van welke WHW-instellingen de aanvullende trajecten zouden gaan aanbieden en of dit met name in het hbo[9] of wo[10] gaat gebeuren.

Benoembaarheid nieuw instromende docenten die onderwijs verzorgen in Nederlandse taal, rekenen of burgerschap
De leden van de SGP-fractie vragen waarom een diploma van de pabo[11] toereikend zou zijn om les te geven in rekenen en Nederlandse taal in het mbo, terwijl dat diploma in het voortgezet onderwijs slechts voor het leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs als toereikend gold.

Benoembaarheid huidige docenten die onderwijs (willen) verzorgen in Nederlandse taal, rekenen of burgerschap
De leden van de PVV-fractie lezen dat bij de scholingsverklaring rekening wordt gehouden met aantoonbare scholing en ervaring. Als een docent in een praktijkbeoordeling kan aantonen dat hij/zij aan de vereiste vakkennis en didactische vaardigheden voldoet, heeft hij/zij dan aan de nieuwe eisen voldaan? Zo nee, waarom moet een vakbekwame docent alsnog een opleiding volgen?

De leden van de SGP-fractie vragen hoe de regering rekening houdt met docenten die momenteel veel uren burgerschap, rekenen of taal geven en nog slechts een relatief korte termijn hebben tot hun pensionering, voor wie het volgen van scholing weinig zinvol zou zijn. Hetzelfde geldt voor docenten voor wie het volgen van scholing naast het geven van onderwijs de eerste jaren om allerlei redenen te belastend zou zijn. Wat dient in zulke situaties te gebeuren?

Overwogen beleidsopties
De leden van de PVV-fractie lezen in paragraaf 2.5 en bijlage 1 dat de regering ook kwaliteitseisen op teamniveau heeft overwogen. Waarom is de regering hiervan afgestapt?

2. Verhouding tot hoger en ander recht
Europese regelgeving over gereglementeerde beroepen
Kan de regering toelichten waarom zij het vanuit doelstellingen van algemeen belang gerechtvaardigd acht om vereisten te stellen aan deze groep docenten om de dalende trend in de beheersing van de drie genoemde basisvaardigheden in Nederland te keren en ervoor te zorgen dat alle mbo-studenten, ongeacht van welke docent zij onderwijs volgen, les krijgen van een docent die daartoe voldoende is toegerust, zo vragen de leden van de CDA-fractie.

De leden van de CDA-fractie vragen zich af of deze wet op termijn ‘iets’ zal veranderen aan de toetsing van de drie genoemde basisvaardigheden bij mbo-studenten. Waarom wel of waarom niet?

[9] hbo: hoger beroepsonderwijs
[10] wo: wetenschappelijk onderwijs
[11] pabo: pedagogische academie voor het basisonderwijs

Verhouding tot andere wet- en regelgeving
Arbeidsrecht en medezeggenschap
De leden van de SGP-fractie vragen een toelichting op de stelling dat de docent het aanbod tot aanvullende scholing moet aanvaarden. Onderkent de regering dat in individuele zaken ook altijd de persoonlijke omstandigheden moeten worden gewogen en dat verplichte scholing en een ruime termijn op zichzelf niet op voorhand voldoende grond hoeven te zijn om maatregelen richting een docent te kunnen treffen?

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen naar de (arbeidsrechtelijke) gevolgen als een docent er niet in slaagt om het aanvullende scholingstraject (binnen de termijn) af te ronden.

3. Gevolgen
Docenten
De leden van de D66-fractie willen graag van de regering weten hoe er rekening gehouden wordt met het lerarentekort en de werkdruk. Welke verwachtingen zijn er wat betreft lesuitval en hoe zorgt de regering ervoor dat de kwaliteit van het onderwijs niet onder druk komt te staan?

De leden van de VVD-fractie vragen, in het verlengde van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State, aandacht voor de gevolgen voor het lerarentekort. Deze leden lezen over de verwachte daling van het aantal mbo-studenten na 2028. Wat betekent dat voor een instelling die bij de invoering al moeite heeft een docent Nederlands of rekenen te vinden en tegelijkertijd ervaren docenten vrij moet roosteren voor (bij)scholing? Heeft de regering inzicht in het aantal te scholen docenten, het aantal beschikbare opleidingsplaatsen en de behoefte aan vervanging? Heeft de regering voorts inzicht in welke regio's de grootste problemen kennen?

Hoe wordt zo veel als mogelijk voorkomen dat de nieuwe eisen leiden tot grote docententekorten en daarmee tot problemen in de continuïteit van het onderwijs?

De leden van de PRO-fractie vragen de regering welke maatregelen te nemen zijn om de te verwachten extra werkdruk voor docenten op te vangen. Het ligt volgens deze leden in de lijn der verwachting dat dit voor incidentele of zelfs structurele uitval van lessen kan leiden. Ook het ATR[12] lijkt zich in deze zin zorgen te maken over de vraag of studieverlet van docenten tot organisatorische moeilijkheden gaat leiden. Is dit wel voldoende in kaart gebracht, zo vragen deze leden. En hoe groot is dit risico en hoe wordt dit opgevangen, vooral in de wetenschap dat ook nu al het lessenaanbod door het lerarentekort oploopt?

De leden van de CDA-fractie vragen of bij de voorbereiding van dit wetsvoorstel is onderzocht in hoeverre het aannemen van onderhavig wetsvoorstel leidt tot een groter tekort aan mbo-docenten doordat de werkdruk stijgt, waardoor het tekort aan docenten op het mbo toeneemt. Denkt de regering dat dit wetsvoorstel toekomstige mbo-docenten ervan weerhoudt om te kiezen voor het mbo? Waarom denkt de regering van wel of waarom van niet?

[12]ATR: Adviescollege toetsing regeldruk

Mbo-instellingen
De leden van de D66-fractie zien een opgave voor de mbo-instellingen en willen van de regering weten of zij in het voortraject van dit wetsvoorstel inventarisaties gedaan hebben van hoe deze instellingen tijdig kunnen organiseren hoe hun scholingsopgave eruitziet en wat dit voor financiële gevolgen heeft. Hoe houdt de regering rekening met de onzekerheid die dit voor de personeelsplanning en begroting van mbo-instellingen met zich meebrengt?

De leden van de VVD-fractie vragen hoe wordt geborgd dat er voldoende opleidingsplaatsen beschikbaar komen. De aanvullende scholing moet worden ontwikkeld en aangeboden door hogescholen en universiteiten. Is de regering ervan overtuigd dat de opleidingscapaciteit voldoende is om alle docenten tijdig te scholen? Kan de regering toelichten in hoeverre de beschikbare middelen toereikend zijn om zowel de opleidingskosten als de kosten voor vervanging en verlet te dekken? Hoe wordt voorkomen dat deze kosten ten koste gaan van andere investeringen in de kwaliteit van het mbo?

De regering veronderstelt dat mbo-instellingen tijdig inspelen op de veranderende wetgeving. Is van de regering méér te verwachten dan alleen stimulering door voorlichting? De leden van de PRO-fractie kunnen zich heel goed voorstellen dat deze veranderende wetgeving, hoe gewenst ook met het oog op kwaliteitsverbetering van het onderwijs in basisvaardigheden, voor onoverkomelijke problemen zorgt. Welke (pro-)actieve steun kunnen mbo-instellingen verwachten van de regering?

De leden van de PVV-fractie lezen in paragraaf 4.2 dat er al personeelstekorten zijn en dat door de nieuwe eisen minder docenten direct benoembaar zijn. De regering verwacht dat het dalende aantal studenten een eventuele toename van het tekort kan dempen. Op welke cijfers per vak en regio is die verwachting gebaseerd? Kan de regering vóór de stemming over het wetsvoorstel in kaart brengen waar scholen vervanging nodig hebben en hoeveel lesuren zonder die vervanging dreigen uit te vallen, en dit naar de Kamer sturen?

Aanbieders opleidingstrajecten
De leden van de D66-fractie willen graag weten op welke manier er gezorgd wordt voor voldoende toegankelijke scholingsroutes. In hoeverre is bij de invoering rekening gehouden met de beschikbaarheid en regionale toegankelijkheid van het scholingsaanbod voor alle drie de basisvaardigheden? Worden er mogelijkheden aangeboden voor het online volgen van lessen voor docenten die op afstand zitten of daarmee efficiënter het aanvullende opleidingstraject kunnen combineren met hun werkzaamheden?

4. Toezicht en handhaving
Hoe wordt gecontroleerd of instellingen daadwerkelijk docenten inzetten die aan de nieuwe eisen voldoen? De leden van de JA21-fractie vragen hoe de Inspectie van het Onderwijs concreet zal toezien op de naleving van de aanvullende bekwaamheidseisen. Hoe wordt vastgesteld of een docent die onderwijs verzorgt in Nederlands, rekenen of burgerschap daadwerkelijk aan de nieuwe vereisten voldoet? Hoe wordt dit gecontroleerd wanneer basisvaardigheden ‘geïntegreerd’ worden aangeboden binnen beroepsgerichte vakken? Welke maatregelen kan de inspectie treffen wanneer een mbo-instelling structureel docenten inzet die niet aan de vereisten voldoen?

Een docent kan tijdens het volgen van het aanvullende traject tijdelijk benoembaar zijn. De normale termijn bedraagt twee studiejaren en kan onder voorwaarden met maximaal twee jaar worden verlengd. Kan de regering aangeven welke gevolgen het heeft wanneer een docent de aanvullende scholing niet binnen de daarvoor gestelde termijn met succes afrondt? Verliest deze docent dan de mogelijkheid om onderwijs in de betreffende basisvaardigheid te geven?

Welke verantwoordelijkheid heeft het bevoegd gezag om te voorkomen dat docenten zonder de vereiste kwalificaties toch onderwijs blijven verzorgen? Hoe wordt voorkomen dat de mogelijkheid tot verlenging van de scholingstermijn ertoe leidt dat docenten langdurig voor de klas staan zonder aan alle bekwaamheidseisen te voldoen?

Op de kwaliteit van docenten basisvaardigheden

De leden van de D66-fractie willen van de regering weten hoe het toezicht op de aanvullende vereisten binnen het bestaande toezichtskader wordt vormgegeven.

De leden van de SGP-fractie vragen in hoeverre er binnen het onderwijstoezicht ruimte is om rekening te houden met bijzondere situaties, zodat het bevoegd gezag voldoende mogelijkheden heeft om de opgave van voldoende en goed personeel aan te kunnen.

Op de kwaliteit van het aanvullend opleidingstraject

De leden van de PVV-fractie lezen in paragraaf 5.2 dat de aanvullende trajecten contractonderwijs zijn en dat aanbieders zelf verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit. Wie grijpt in als de kwaliteit tekortschiet en als aanbieders dezelfde werkervaring verschillend gaan beoordelen? Waar kunnen docenten terecht als zij daardoor onnodig scholing moeten volgen? Als docenten na de overgangstermijn niet meer aan de eisen voldoen, wie neemt dan deze lessen over?

De leden van de SGP-fractie vragen in hoeverre de regering het wenselijk vindt om de aanvullende opleidingstrajecten onder de accreditatie op grond van de WHW[13] te brengen, gelet op de wezenlijk rol die deze trajecten vervullen in het voldoen aan de bekwaamheidseisen die een centrale rol vervullen in de wetgeving.

5. Financiële gevolgen

De regering raamt de kosten van bijscholing van het huidige personeel met een PDG gedurende de overgangsperiode op € 72,1 tot 144,1 miljoen. Kan de regering toelichten waarop deze ruime bandbreedte is gebaseerd, zo vragen de leden van de JA21-fractie. Hoe wordt voorkomen dat mbo-instellingen deze kosten moeten opvangen door te bezuinigen op andere onderdelen van het onderwijs?

Financiële gevolgen voor mbo-instellingen

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de financiële gevolgen voor mbo-instellingen. In de memorie van toelichting wordt gerekend met ongeveer € 3.000 opleidingskosten per traject. In hoeverre is deze raming realistisch en zijn ook de kosten voor intake, maatwerk, begeleiding op de werkplek, studieverlof en vervanging meegenomen? Hoe houdt de regering rekening met het risico dat de daadwerkelijke kosten voor mbo-instellingen

[13] WHW: Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek

hoger uitvallen dan waarmee in de financiële onderbouwing van het wetsvoorstel rekening is gehouden? En krijgen instellingen voldoende tijd en middelen voor scholing, begeleiding en eventuele vervanging?

De leden van de PRO-fractie zijn blij met het beschikbaar stellen van een extra jaarlijks budget van € 30 miljoen voor de professionalisering van docenten basisvaardigheden. Met het oog op de ontbrekende inzichten in de precieze omvang van de doelgroep vragen deze leden extra aandacht voor het geval waarin dit budget tekortschiet. Kan de regering daarnaast een inschatting maken van welk bedrag gemoeid is met de 'eventueel resterende opleidings- en verletkosten', waarvan nu verondersteld wordt dat deze uit de rijksbijdrage voor mbo-instellingen kan worden betaald. Is de regering het met deze leden eens dat bij gewijzigde wetgeving de regering de daarmee gemoeide kosten voor haar rekening moet nemen?

De leden van de PVV-fractie lezen in paragraaf 6.2 en tabel 3 dat de raming van € 72,1 tot 144,1 miljoen voor zittend personeel ervan uitgaat dat 30 tot 60 procent van de docenten zonder professionele achtergrond wordt bijgeschoold. Waar baseert de regering deze percentages op? Hoeveel van de structurele € 30 miljoen die is vrijgemaakt voor professionalisering is beschikbaar voor deze nieuwe verplichting, inclusief vervanging?

Regeldruk
Aangaande de regeldruk willen de leden van de D66-fractie van de regering weten welke informatie mbo-instellingen moeten vastleggen voor de uitvoering van dit wetsvoorstel en hoe wordt voorkomen dat hiervoor aanvullende registratie- en verantwoordingsverplichtingen voor mbo-instellingen ontstaan.

6. Caribisch Nederland
De leden van de D66-fractie willen weten hoe er gezorgd wordt voor implementatie van deze wet op bijvoorbeeld Bonaire. Aangezien daar geen WHW-instellingen zijn, maar wel een mbo-instelling, wordt ervoor gezorgd dat docenten daar indien nodig een online aanvullend opleidingstraject kunnen volgen?

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat het uitgangspunt is dat de in dit wetsvoorstel gestelde vereisten ook gelden voor Caribisch Nederland en meer specifiek voor Bonaire. Deze leden vragen om uiteen te zetten welk overleg al heeft plaatsgevonden, zowel met WHW-instellingen in Europees Nederland als de mbo-instelling op Bonaire. Kan worden geborgd dat de (aspirant-)docenten opleidingstrajecten online kunnen volgen? Hoe en door wie wordt dit georganiseerd? Welke eventuele knelpunten zijn geïnventariseerd (bijvoorbeeld het tijdsverschil) en op welke wijze zijn deze ondervangen?

7. Uitvoering, advies en consultatie
De leden van de JA21-fractie vragen of de regering kan garanderen dat bij de inwerkingtreding van het wetsvoorstel voldoende opleidingscapaciteit beschikbaar is om alle docenten die aanvullende scholing nodig hebben tijdig op te leiden. Hoeveel docenten kunnen jaarlijks deelnemen aan deze scholingstrajecten?

Advies Autoriteit Persoonsgegevens
De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de regering om nader te onderbouwen waarom ze afwijkt van het advies om in de wettekst bewaartermijnen voor het bewaren van persoonsgegevens op te nemen, maar meent dat de instelling in positie is om de meest passende bewaartermijn vast te stellen. De verdere toelichting van de regering in de betreffende paragraaf vormt toch geen beletsel om alsnog een maximale bewaartermijn in het wetsvoorstel op te nemen?

8. Inwerkingtreding, overgangsrecht en evaluatie
De overgangstermijn van zes jaar geeft voldoende ruimte aan docenten om de opleiding, indien noodzakelijk, te volgen, maar wat betekent dit in de tussentijd voor de mbo-studenten, vragen de leden van de CDA-fractie zich af.

Inwerkingtreding
De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de overgangsperiode en inwerkingtreding en willen weten wanneer voor instellingen de definitieve eisen duidelijk zijn zodat zij een plan kunnen gaan maken voor de implementatie hiervan.

Overgangsrecht
De leden van de D66-fractie willen van de regering weten of de scholingstermijn van vijf jaar voldoende is om alle betrokken docenten goed en specifiek voor het mbo te scholen. Hoe zorgt de regering ervoor dat instellingen voldoende tijd hebben om scholing, begeleiding en eventuele vervanging te organiseren zonder dat de onderwijskwaliteit onder druk komt te staan door een tijdelijk verminderde beschikbaarheid van docenten? Wat betekent het voor de scholingsverplichtingen van docenten en instellingen wanneer passend scholingsaanbod ontbreekt?

De regering kiest voor een overgangstermijn van zes jaar voor docenten die al werkzaam zijn. De leden van de VVD-fractie vragen hoe wordt gemonitord of instellingen binnen deze termijn aan de nieuwe eisen kunnen voldoen. Wordt de Kamer tussentijds geïnformeerd over het aantal docenten dat nog scholing moet volgen, de beschikbaarheid van opleidingsplaatsen en de gevolgen voor de personele bezetting?

De leden van de PVV-fractie lezen in paragraaf 9.2 dat zittende docenten zes jaar krijgen om aan de nieuwe eisen te voldoen. Wat gebeurt er met docenten die de termijn niet redden omdat er geen plek meer was bij de opleiding of de school geen vervanger heeft kunnen regelen? Mogen deze docenten les blijven geven als de vertraging buiten hun schuld ligt?

Evaluatie
De leden van de D66-fractie willen van de regering weten waarom pas na vijf jaar wordt geëvalueerd. Is de regering bereid de gevolgen voor de scholingsopgave, personeelsvoorziening, werkdruk, kosten voor instellingen en onderwijskwaliteit gedurende de invoering te monitoren en na drie jaar een tussenevaluatie uit te voeren, zodat op basis daarvan zo nodig de wettelijke kaders of de ondersteuning bij de invoering kunnen worden bijgesteld? Kan deze monitoring plaatsvinden op basis van al beschikbare gegevens, zonder aanvullende verantwoordingsverplichtingen voor mbo-instellingen?

Tot slot vinden de leden van de VVD-fractie dat het uiteindelijke doel centraal moet staan: betere basisvaardigheden bij mbo-studenten. Hoe gaat de regering bij de evaluatie vaststellen of de nieuwe bekwaamheidseisen daadwerkelijk leiden tot beter onderwijs en betere beheersing van taal, rekenen en burgerschap? Wordt daarbij ook gekeken naar de toepassing van deze vaardigheden in de beroepspraktijk?

De leden van de PVV-fractie lezen in paragraaf 9.3 dat de regering de wet onder meer doeltreffend acht als na vijf jaar 90 procent van de zittende en 95 procent van de nieuwe docenten aan de eisen voldoet. Welke meetbare vooruitgang in lezen, schrijven en rekenen moet de wet per mbo-niveau opleveren? Is de regering bereid die streefwaarden en een nulmeting vóór de invoering van de wet vast te leggen? Als docenten aan de eisen voldoen en de resultaten van studenten gelijk blijven, beschouwt de regering de wet dan als doeltreffend? Wat gaat de regering doen als de resultaten van de studenten niet verbeteren?

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen elders in de memorie van toelichting dat door in te zetten op de kwaliteit van docenten basisvaardigheden de onderwijskwaliteit van de basisvaardigheden in het mbo en de beheersing van de basisvaardigheden van mbo-studenten wordt versterkt. Deze leden missen in de evaluatie echter op welke wijze wordt gemeten of de genoemde inzet daadwerkelijk leidt tot verbetering van de beheersing van de basisvaardigheden. Kan de regering toelichten in hoeverre dit punt in de evaluatie aan bod komt?

II. ARTIKELSGEWIJS DEEL

Artikel I (Wet educatie en beroepsonderwijs)

De leden van de PVV-fractie lezen in de toelichting bij artikel 1, onderdelen X en Y (artikelen 7.4.5 en 7.4.5a van de Wet educatie en beroepsonderwijs), dat de verplichte plek voor een lid uit de beroepspraktijk in de examencommissie vervalt. Hoe moet een examencommissie aantonen dat het regionale beroepenveld daadwerkelijk invloed heeft op de kwaliteit van de instellingsexamens? Hoe wordt door de Inspectie van het Onderwijs getoetst dat de kwaliteit voldoende is?

Voorgesteld artikel 4.2.1a WEB

Het wetsvoorstel maakt het mogelijk dat docenten met een pabodiploma, mits zij ook aan de reguliere benoembaarheidseisen voldoen, zonder aanvullende scholing lessen Nederlands en rekenen mogen geven. Voor burgerschap geldt deze uitzondering niet. Kan de regering toelichten waarom docenten met een pabodiploma worden uitgezonderd van de aanvullende scholingsvereisten voor Nederlands en rekenen, zo vragen de leden van de JA21-fractie.

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat als in de praktijk blijkt dat er grote verschillen ontstaan in de manier van het beoordelen van de noodzakelijke scholing, de procedure voor het aanvragen van een scholingsverklaring of afgifte van de scholingsverklaring, regels hierover kunnen worden gesteld. Deze leden vragen op welke wijze wordt bijgehouden in hoeverre er al dan niet grote verschillen ontstaan.

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat de overgangstermijn van zes jaar niet geldt voor degene die op het moment van inwerkingtreding van de nieuwe vereisten enkel als docent werkt op een grond waarbij werd afgeweken van de ‘reguliere’ benoembaarheidseisen. Kan de regering meer context schetsen bij de groep docenten om wie het gaat, wat de omvang

van deze groep is en wat de (arbeidsrechtelijke) gevolgen zijn, zowel voor de docenten als voor de instellingen?

De voorzitter van de commissie,
Hamstra

Adjunct-griffier van de commissie,
Ringoet